

**Pani
Hanna Bułach
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Międzyrzeczu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 i 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 149 ze zm.) zespół kontrolny właściwego do spraw pracy wydziału urzędu wojewódzkiego w składzie:

1. Marta Krompaszczyk – Inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. (przewodniczący zespołu) posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego do przeprowadzenia kontroli Nr 41-1/15 z dnia 25.02.2015r.
2. Andżelika Humienna – Starszy Inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego do przeprowadzenia kontroli nr 41-2/15 z dnia 25.02.2015r.

przeprowadził w okresie od dnia 4 marca 2015 r. do dnia 11 marca 2015 r. kontrolę problemową w Powiatowym Urzędzie Pracy w Międzyrzeczu przy ulicy Plac Powstańców Wlkp. 1 dotyczącą prawidłowości realizacji zadań w zakresie prac interwencyjnych, robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych. Kontrola obejmowała okres od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r.

Ustalenia organizacyjne

Powiatowym Urzędem Pracy w Międzyrzeczu kieruje:

Pani Hanna Bułach – Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu z dniem 1 września 2000 r. została powołana na stanowisko Kierownika Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu, która z dniem 1 czerwca 2004 r. na podstawie art. 142 pkt 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stała się z mocy prawa Dyrektorem Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu.

oraz

Pani Krystyna Januszewska – Zastępca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu z dniem 15 stycznia 2003 r. została powołana na stanowisko Zastępcy Kierownika Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu, która z dniem 1 czerwca 2004 r. na podstawie art. 142 pkt 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stała się z mocy prawa Zastępcą Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu.

Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu posiada upoważnienie Starosty Międzyrzeckiego z dnia 17 września 2009 r. do wydawania w imieniu Starosty decyzji administracyjnych, postanowień, zaświadczeń, oświadczeń woli (w tym podpisywania umów)

a także do podpisywania pism w zakresie wynikającym m.in. z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Międzyrzeczu działa na podstawie Statutu Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu nadanego Uchwałą XLIII/342/06 z dnia 28 czerwca 2006 r. Rady Powiatu Międzyrzeckiego oraz na podstawie Regulaminu Organizacyjnego wprowadzonego Uchwałą Nr 51.2014 Zarządu Powiatu w Międzyrzeczu z dnia 15 lipca 2014 r. w sprawie regulaminu Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu. Poprzednim obowiązującym regulaminem organizacyjnym PUP Międzyrzecz był regulamin organizacyjny Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu stanowiący załącznik do uchwały Nr 100.2012 Zarządu Powiatu w Międzyrzeczu z dnia 26 września 2012 r.

Zadania z zakresu objętego kontrolą, tj. roboty publiczne, prace interwencyjne oraz prace społecznie użyteczne realizowane są w Centrum Aktywizacji Zawodowej – komórki podległej pod Dyrektora PUP Międzyrzecz. Zadania realizowane są przez jednego pracownika merytorycznego oraz Kierownika CAZ.

Z informacji uzyskanych w trakcie czynności kontrolnych wynika, iż na dzień 31.12.2014 r. ogólna liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Międzyrzecz wyniosła 3 981, w tym 3 254 bez prawa do zasiłku i 727 z prawem do zasiłku.

Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

Podczas czynności kontrolnych dokonano analizy dokumentacji związanej z realizowaniem przez PUP Międzyrzecz zadań z zakresu robót publicznych, prac interwencyjnych oraz prac społecznie użytecznych finansowanych ze środków Funduszu Pracy.

Kontrolą objęto dokumentację za okres od 01.01.2014r. do 31.12.2014r.

Wyboru dokumentacji w powyżej wskazanym zakresie dokonano na podstawie metody całościowej tj. poddano analizie 100 % robót publicznych, prac interwencyjnych oraz prac społecznie użytecznych.

Ustalono, że w roku 2014 na łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizację zawodową PUP Międzyrzecz zaplanował 10 605,9 tys. zł, z czego wydatkowano kwotę 10 456,8 tys. zł. Całościowa liczba uczestników aktywizacji wyniosła 1520 osób.

Szczegółowy podział oraz wydatkowanie w/w środków Funduszu Pracy ze szczególnym uwzględnieniem instrumentów objętych kontrolą przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Forma aktywizacji	Plan na rok 2014 w tys. zł	Wykonanie na dzień 31.12.2014 r. w tys. zł	Liczba uczestników
1.	Prace interwencyjne	217,0	211,7	32
2.	Roboty publiczne	472,1	460,3	80
3.	Prace społecznie użyteczne	31,0	30,9	55
4.	Pozostałe aktywne formy	9 885,8	9 753,9	1 344
Razem		10 605,9	10 456,8	1 520

Analiza powyższych danych wskazuje, że w obszarze instrumentów objętych zakresem kontroli najwyższą kwotę przeznaczono na organizację robót publicznych natomiast najniższą kwotę wydatkowano na prace społecznie użyteczne.

1. Ocena działań związanych z organizowaniem robót publicznych

W roku 2014 Powiatowy Urząd Pracy w Międzyrzeczu organizował roboty publiczne na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz na podstawie rozporządzenia MPiPS w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne (w 2014 r. obowiązywały dwa rozporządzenia regulujące w/w kwestie – pierwsze z dnia 7 stycznia 2009 r. i kolejne z dnia 30 czerwca 2014 r., które weszło w życie z dniem 01 lipca 2014r.). Kontrolowana jednostka nie posiada wewnętrznych uregulowań precyzujących tryb postępowania w zakresie dotyczącym organizowania robót publicznych. Ustalono, iż wnioski o organizację robót publicznych rozpatrywane były na bieżąco w miarę posiadanych środków finansowych. Pod kątem merytorycznym wnioski oceniał pracownik zajmujący się przedmiotową formą aktywizacji, a ostateczną decyzję podejmował Dyrektor.

W roku 2014 do Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu wpłynęły łącznie 22 wnioski o zorganizowanie robót publicznych, z czego wszystkie rozpatrzone zostały pozytywnie.

Ustalono, że złożone wnioski o zorganizowanie robót publicznych zawierały informacje określone w rozporządzeniu MPiPS w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych (...), niemniej jednak w przypadku konieczności wskazania we wniosku informacji dotyczących formy organizacyjno–prawnej prowadzonej działalności, numeru identyfikacyjnego REGON oraz numeru NIP zobowiązywano potencjalnych organizatorów do załączania do wniosku uwierzytelnionej kserokopii potwierdzającej statut prawny wnioskodawcy oraz kserokopii zaświadczenia o nadaniu numeru REGON i NIP, z zastrzeżeniem, iż wniosek będzie przyjęty tylko z kompletem wymaganych załączników. Natomiast zgodnie z § 5 ust. 3 rozporządzenia z dnia 7 stycznia 2009 r. oraz analogicznie z § 4 ust. 3 rozporządzenia z dnia 24 czerwca 2014r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych (...) wniosek o zorganizowanie robót publicznych powinien zawierać m.in. numer identyfikacji nadany w krajowym rejestrze podmiotów gospodarki narodowej REGON, numer identyfikacji podatkowej NIP oraz oznaczenie formy organizacyjno-prawnej prowadzonej działalności. Zatem brak jest podstaw prawnych dotyczących wymogu dołączania do wniosku uwierzytelnionych kopii w/w załączników oraz uzależniania przyjęcia wniosku od załączonych do niego kserokopii. Powyższe dane winny znajdować się w treści złożonego wniosku. Jednocześnie zaznaczyć należy, iż złożenie niekompletnego wniosku nie może stanowić podstawy do jego nierozpoznania, tym bardziej w przypadku rozpoznawania wniosków w trybie rozporządzenia MPiPS z dnia 24 czerwca 2014r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych (...), który to akt prawny w § 4 ust. 9 zawiera regulację, iż w przypadku nieprawidłowo lub niekompletnie złożonego wniosku, starosta wyznacza wnioskodawcy co najmniej 7 dniowy termin na uzupełnienie.

Analiza akt wykazała, że we wszystkich przypadkach informacja dotycząca sposobu rozpatrzenia wniosku o zorganizowanie robót publicznych przekazana została wnioskodawcy

z zachowaniem wymaganego przepisami 30 dniowego terminu. Niemniej jednak pisma dotyczące rozpoznania wniosku wskazywały jedynie na pozytywne rozpoznanie wniosku bez wskazania informacji dot. podjętej przez Dyrektora decyzji w przedmiotowym zakresie. Natomiast zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, starosta informuje wnioskodawcę o rozpatrzeniu wniosku i podjętej decyzji. W ocenie zespołu kontrolnego zwrot „podjętej decyzji” wskazuje na konieczność poinformowania wnioskodawcy, czy złożony przez niego wniosek został uwzględniony w całości, czy też starosta podejmując decyzję o pozytywnym rozpoznaniu wniosku ograniczył kwotę lub okres refundacji lub liczbę osób bezrobotnych, które będą kierowane do organizatora robót publicznych. Powyższe jest zasadne tym bardziej, iż wszystkie umowy podpisane pomiędzy organizatorem a działającym z upoważnienia Starosty Dyrektorem PUP Międzyrzecz będące następstwem pozytywnie rozpatrzonych wniosków zawierają w § 8 zapis, że wniosek o skierowanie bezrobotnych do robót publicznych stanowi integralną część umowy z chwilą jej zawarcia. W tym kontekście ustalono natomiast, iż w 9 przypadkach starosta poinformował o pozytywnym rozpoznaniu wniosku bez wskazania, że liczba osób bezrobotnych, które będą skierowane do zatrudnienia w ramach robót publicznych, wnioskowana kwota refundacji czy też okres refundacji będą inne niż wnioskowane. Fakt podjętej przez starostę decyzji został uwzględniony dopiero w umowie.

Zespół kontrolny ustalił, że w roku 2014 r. zostały zawarte 22 umowy o zatrudnienie bezrobotnych w ramach robót publicznych. Umowy były zawierane pomiędzy organizatorem robót publicznych a Dyrektorem PUP Międzyrzecz działającym z upoważnienia Starosty Powiatu Międzyrzeckiego. Umowy zostały zawarte z podmiotami uprawnionymi do organizowania robót publicznych zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy tj. w przypadku PUP Międzyrzecz z następującymi podmiotami: urzędy gminy Trzciel, Przytoczna, Pszczew, Bledzew i urzędy miejskie Skwierzyna i Międzyrzecz, oraz Zakład Gospodarki Komunalnej w Bledzewie.

W czterech przypadkach, zgodnie z zapisami rozporządzenia w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych (...), które stanowią, że „organizator robót publicznych może wskazać pracodawcę, u którego będą wykonywane roboty publiczne”, Gmina Przytoczna - organizator robót publicznych wskazała jako pracodawcę, u którego będą wykonywane roboty publiczne firmę (*) z siedzibą w Przytocznej. Na podstawie w/w wniosków zostały podpisane następujące umowy:

1. umowa nr (*) zawarta w dniu 28.04.2014r.,
2. umowa nr (*) zawarta w dniu 18.08.2014r.,
3. umowa nr (*) zawarta w dniu 11.09.2014r.,
4. umowa nr (*) zawarta w dniu 05.11.2014r.

Zespół kontrolny ustalił, iż wniosek na podstawie którego podpisana została umowa nr (*) z dnia 28.04.2014r. nie zawierał oświadczenia o spełnianiu warunków, o których mowa w § 2 rozporządzenia MPiPS z dnia 7 stycznia 2009 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych (...). Bowiem w przypadku kiedy organizator robót publicznych wskazuje pracodawcę, u którego bezrobotni będą świadczyli pracę w ramach robót publicznych, do wniosku o ich zorganizowanie winno być dołączone oświadczenie pracodawcy o nieznajdowaniu się w trudnej sytuacji ekonomicznej w rozumieniu art. 1 pkt 7 rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r.

uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu. Powyższy obowiązek wynika z § 2 oraz § 5 ust. 4 i 5 w/w rozporządzenia MPiPS w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych (...). Wobec braku przedmiotowego oświadczenia we wniosku, analogicznie również w umowie stwierdzono brak zapisu dotyczącego zobowiązania do zwrotu otrzymanej refundacji w przypadku złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia, o którym mowa w § 5 ust. 4 i 5 cytowanego powyżej rozporządzenia.

Jednocześnie ustalono, iż w trzech pozostałych przypadkach (umowy wskazane w pkt 2-4) nie zastosowano procedury pomocy de minimis zgodnie z art. 59c ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zgodnie bowiem z w/w art. pomoc udzielana pracodawcom i przedsiębiorcom w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych lub skierowania na zasadach robót publicznych jest udzielana za zasadach dopuszczalności pomocy de minimis. Powyższe wynika z ustawy oraz obowiązującego rozporządzenia MPiPS z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, które to rozporządzenie obowiązuje od dnia 1 lipca 2014r. Ponieważ w przedstawionej sytuacji organizator robót publicznych wskazał jako pracodawcę u którego będą organizowane roboty publiczne spółkę (*) będącą beneficjentem pomocy de minimis w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tj. podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą bez względu na formę organizacyjno-prawną) udzielone przez PUP Międzyrzecz wsparcie winno stanowić pomoc de minimis.

Zespół kontrolny ustalił natomiast, że w trzech wnioskach na podstawie których podpisane zostały w/w umowy brakowało zaświadczeń pracodawcy o których mowa w art. 37 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, tj.

1. wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat, albo oświadczenia o wielkości pomocy de minimis otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenie o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie;
2. informacji niezbędnych do udzielania pomocy de minimis, dotyczących w szczególności wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz wielkości i przeznaczenia pomocy publicznej otrzymanej w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, na pokrycie których ma być przeznaczona pomoc de minimis.

Powyższy obowiązek wynikający z § 4 ust. 6 rozporządzenia MPiPS z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych (...) nie został zrealizowany przez kontrolowaną jednostkę. Ponadto w przedmiocie braku zastosowania pomocy de minimis, w trzech przedmiotowych umowach nie został zawarty zapis dotyczący zobowiązania do zwrotu otrzymanej refundacji w przypadku złożenia niezgodnych z prawdą informacji, zaświadczeń lub oświadczeń w zakresie, o którym mowa w art. 37 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, jak również nie wystawiono zaświadczenia, stwierdzającego, że udzielona pomoc stanowiła pomoc de minimis. Z pisemnych wyjaśnień Dyrektora kontrolowanej jednostki

z dnia 06.03.2015r. wynika, iż powyższa sytuacja wynikła z niedopatrzenia pracownika merytorycznego.

Jednocześnie czynności kontrolne wykazały, że w przypadku trzech umów wymienionych w pkt 2-4 kontrolowana jednostka wypłaciła zaliczkę ze środków Funduszu Pracy na poczet wypłat wynagrodzeń oraz opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne niezgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Zgodnie bowiem z art. 57 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia (...) starosta może przyznać zaliczkę na wniosek organizatora robót publicznych, niemniej jednak adekwatnie do § 5 ust. 4 rozporządzenia MPiPS z dnia 24 czerwca 2014 r., w przypadku gdy organizatorowi robót publicznych zostanie przyznana zaliczka ze środków FP, w umowie określa się termin przekazania zaliczki. Natomiast w opisywanych przypadkach organizator wskazał we wnioskach o zorganizowanie zatrudnienia w ramach robót publicznych, że nie będzie wnioskował o zaliczkę, która to zaliczka została następnie wypłacona przez PUP Międzyrzecz na podstawie wniosku o zwrot wydatków poniesionych na roboty publiczne z ręcznie naniesioną adnotacją „zaliczka”. Biorąc pod uwagę, iż we wnioskach o zorganizowanie zatrudnienia w ramach robót publicznych organizator nie deklarował chęci uzyskania zaliczki, a fakt przyznania zaliczki nie został określony w umowie, Powiatowy Urząd Pracy w Międzyrzeczu w trzech przypadkach wypłacił zaliczkę niezgodnie z obowiązującymi w tym zakresie uregulowaniami prawnymi. Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora kontrolowanej jednostki złożonych w przedmiotowym zakresie powyższe uchybienie związane było z faktem, iż opisywane umowy dotyczyły robót publicznych realizowanych w ramach programu ze środków rezerwy ministra, którego realizacja kończyła się 31.12.2014 r. W tym kontekście istotne było wydanie środków przed upływem tego terminu, a ponadto gmina z końcem roku nie posiadała już środków na wypłatę świadczeń dla zatrudnionych w ramach robót publicznych pracowników, wobec powyższego wnioskowała o wypłatę zaliczki. Jak wynika z w/w wyjaśnień Dyrektora PUP Międzyrzecz, w natłoku obowiązków, pracownik merytoryczny nie sporządził aneksów do umów określających fakt przekazania zaliczki.

Jednocześnie ustalono, że w 7 przypadkach organizatorów robót publicznych zobowiązano do zatrudnienia skierowanych osób bezrobotnych po zakończeniu okresu refundacji. Powyższy zapis zawarty w umowach podpisanych pomiędzy organizatorem a Starostą nie znajduje odzwierciedlenia w obowiązujących przepisach ustawy o promocji zatrudnienia (...) oraz aktów wykonawczych w zakresie organizowania robót publicznych.

W przedmiotowej kwestii zespół kontrolny przyjął wyjaśnienia Dyrektora kontrolowanej jednostki, z których wynika, że zobowiązanie do zatrudnienia związane jest z koniecznością uzyskania efektywności zatrudnieniowej. Wyjaśniono, iż zgodnie z wytycznymi MPiPS programy finansowane w ramach programu ze środków rezerwy ministra winny charakteryzować się efektywnością zatrudnieniową, stąd zapis zobowiązujący do zatrudnienia uczestnika robót publicznych po okresie refundacji. Ponadto z wyjaśnień wynika, iż fakt zawarcia tego zapisu w umowach każdorazowo był uprzednio uzgadniany z wnioskodawcą.

Zespół kontrolny ustalił ponadto błąd formalny w treści umowy nr (*) z dnia 18.08.2014 r. o zatrudnienie bezrobotnych w ramach robót publicznych. W § 2 przedmiotowej umowy wskazano, że skierowani przez Urząd bezrobotni zostaną zatrudnieni u organizatora przy

realizacji robót jako robotnik gospodarczy, a następnie w § 3 wskazano, iż zatrudnienie nastąpi zgodnie z wnioskiem organizatora na stanowisku technik prac biurowych.

W pozostałym zakresie dot. procedury organizowania robót publicznych zespół kontrolny nie stwierdził nieprawidłowości. Ustalono, że w okresie obowiązywania wymogu kierowania do robót publicznych osób bezrobotnych określonych w art. 49 ustawy o promocji (...) tj. do dnia 26.05.2014r., kierowani przez PUP Międzyrzecz bezrobotni spełniali kryteria określone w w/w art. 49, gdyż stanowili grupę osób bezrobotnych długotrwale (20 osób) lub powyższej 50 roku życia (8 osób). Ze skierowanymi osobami zawierane były umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach określanych w umowie tj. w przeważającej części na stanowisku robotnika gospodarczego, lecz również na stanowisku technika prac biurowych. Refundacja świadczeń wypłacana była na podstawie wniosków o zwrot poniesionych wydatków i kształtowała się w obrębie kwotowym od 1300 zł do 1680 zł. Z informacji przekazanych przez kontrolowaną jednostkę wynika, iż na dzień kontroli 1 skierowana osoba w dalszym ciągu realizuje zatrudnienie w ramach zawartej umowy, 61 osób powróciło do rejestru bezrobotnych i na dzień kontroli posiada status bezrobotnego (z tego 21 osób, po zakończeniu obowiązywania umowy, a przed ponowną rejestracją w urzędzie pracy uzyskało u organizatora robót publicznych zatrudnienie w ramach umowy o pracę lub w formie umowy zlecenia) natomiast 18 osób nie powróciło do rejestru osób bezrobotnych. Jednocześnie ustalono, że PUP Międzyrzecz realizował obowiązek wynikający z art. 59b ustawy o promocji zatrudnienia (...) zobowiązujący do poddawania do publicznej wiadomości wykazów pracodawców i osób, z którymi zawarto umowy o zorganizowanie robót publicznych poprzez wywieszenie ich na tablicy ogłoszeń w siedzibie urzędu na okres 30 dni. Ponadto zgodnie z w/w art. 59b ustawy PUP Międzyrzecz w terminie do 31 stycznia 2015 r. przekazał właściwej powiatowej radzie rynku pracy w Międzyrzeczu zbiorczy wykaz pracodawców, z którymi zawarto umowy o zorganizowanie robót publicznych.

2. Ocena działań związanych z organizowaniem prac interwencyjnych

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w roku 2014 r. Powiatowy Urząd Pracy w Międzyrzeczu zawarł z pracodawcami 13 umów o zorganizowanie prac interwencyjnych. W przedmiocie prawidłowości i terminowości realizacji wniosków, zespół kontrolny ustalił, że starosta każdorazowo powiadamiał wnioskodawcę o sposobie rozpatrzenia wniosku w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku zgodnie z zapisami rozporządzenia MPiPS w sprawie organizowania prac interwencyjnych (...), niemniej jednak korespondencja informująca o sposobie rozpatrzenia wniosku nie zawierała informacji o podjętej przez starostę decyzji tj. wskazania kwoty refundacji, którą zdecydował wypłacać starosta, okresu refundacji oraz liczby osób bezrobotnych, które będą kierowane do pracy w ramach tej formy aktywizacji. Ponadto podobnie jak w przypadku robót publicznych, wnioski o zorganizowanie prac interwencyjnych zawierały informację o konieczności dołączania załączników (m.in. odpis zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub wyciąg z KRS, kserokopia NIP i REGON) pod rygorem nierozpatrzenia wniosku. Powyższe nie odpowiada zapisom rozporządzenia w sprawie organizowania prac interwencyjnych (...), gdyż rozporządzenie nakłada jedynie obowiązek wskazania we wniosku w/w danych bez konieczności ich udokumentowania. Jednocześnie podobnie

jak w przypadku robót publicznych należy podkreślić, iż złożenie niekompletnego wniosku nie może stanowić podstawy do jego nierozpatrzenia.

W pozostałym zakresie dotyczącym realizacji przez PUP Międzyrzecz zadań z zakresu organizowania prac interwencyjnych zespół kontrolny nie stwierdził uchybień. Prace interwencyjne realizowane były u uprawnionych do skorzystania z przedmiotowej formy pomocy pracodawców na podstawie umowy zawartej pomiędzy pracodawcą a Dyrektorem Urzędu działającym z upoważnienia Starosty. Refundacja kosztów wynagrodzeń, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne odbywała się na podstawie składanych przez pracodawcę wniosków o zwrot poniesionych wydatków. Ustalono, iż okres refundacji dla podpisanych umów nie przekraczał 12 miesięcy, a kwoty refundacji ustalane były zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami i w przypadku PUP Międzyrzecz wynosiły 780 zł. Ponadto w przedmiotowym zakresie zachowana została procedura przyznawania pomocy de minimis, a kierowane do zatrudnienia osoby bezrobotne spełniały wymóg z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (warunek konieczny w przypadku kierowania osób bezrobotnych na zasadach ustawy przed nowelizacją). Ze skierowanymi osobami zostały zawarte umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy m.in. na stanowiskach kasjer-sprzedawca, doradca handlowy, opiekun, ślusarz spawacz, robotnik budowlany, kosmetyczka, księgowy czy mechanik pojazdów samochodowych.

Ocena działań związanych z organizowaniem prac społecznie użytecznych.

Zespół kontrolny ustalił, że Powiatowy Urząd Pracy w Międzyrzeczu w 2014 r. organizował prace społecznie użyteczne jako ustawowo określoną formę aktywizacji w oparciu o art. 73a ustawy o promocji zatrudnienia (...) oraz rozporządzenia MPiPS z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych.

W badanym okresie 5 gmin powiatu Międzyrzeckiego sporządziło i przekazało do dnia 31 stycznia 2014 r. roczny plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych na rok 2014 r. zgodnie z § 2 ust. 1 w/w rozporządzenia w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych. Następnie stosownie do § 3 ust. 1 w/w rozporządzenia, na podstawie przekazanych rocznych planów potrzeb, w każdym przypadku Dyrektor kontrolowanej jednostki działając z upoważnienia Starosty Powiatu Międzyrzeckiego zawarł z Gminą porozumienie dotyczące wykonywania prac społecznie użytecznych.

Analiza przedmiotowych porozumień wykazała, iż zostały one zawierane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Niemniej jednak w przedmiotowym zakresie zespół kontrolny ustalił, iż w treści w/w porozumień powoływano nieobowiązujące na dzień dzisiejszy rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych, które to rozporządzenie straciło moc z dniem 2 sierpnia 2011r. na podstawie art. 11 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw.

Jednocześnie zespół kontrolny stwierdził uchybienia w zakresie sporządzanych na podstawie podpisanego porozumienia list osób uprawnionych, które mogą być kierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy, które to wykazy sporządza kierownik ośrodka pomocy społecznej i przesyła je do właściwego powiatowego urzędu pracy. Zgodnie bowiem z § 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych, przedmiotowa lista powinny zawierać: nazwiska i imiona, miejsca zamieszkania

lub pobytu oraz numery ewidencyjne PESEL osób uprawnionych, a w przypadku gdy te numery nie zostały nadane – numery paszportów lub nazwy i numery innych dokumentów potwierdzających tożsamość. Ustalono, iż w przedmiotowym zakresie PUP Międzyrzecz akceptował listy niezawierające kompletu w/w danych tj. w przypadku gminy (*) – brak wskazania miejsca zamieszkania lub pobytu, a w przypadku gminy (*) - brak numeru PESEL.

Analogiczne uchybienie zespół kontrolny potwierdził w zakresie wynikającego z § 5 ust. 1 w/w rozporządzenia obowiązku przekazywania przez starostę właściwemu kierownikowi ośrodka pomocy społecznej do dnia 10 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, wykazu osób uprawnionych, które zostały skierowane do prac społecznie użytecznych lub odmówiły przyjęcia propozycji ich wykonywania. Zgodnie bowiem z obowiązującymi w tym zakresie przepisami wykaz ten powinien zawierać dane określone w w/w § 3 ust. 3 rozporządzenia tj. nazwiska i imiona, miejsca zamieszkania lub pobytu oraz numery ewidencyjne PESEL osób uprawnionych, natomiast wykazy sporządzane przez PUP Międzyrzecz w celu przekazania ich kierownikowi ośrodka pomocy społecznej zawierały wyłącznie imię i nazwisko osoby uprawnionej. Ponadto organ odwoławczy zwraca uwagę na fakt, iż przepis art. § 5 ust. 1 rozporządzenia wskazuje, że to starosta przekazuje właściwemu kierownikowi ośrodka pomocy społecznej w/w wykazy osób uprawnionych, natomiast wykazy sporządzane przez kontrolowaną jednostkę podpisywane były przez specjalistę ds. aktywizacji, bez wskazania czy działa on z upoważnienia starosty.

W pozostałym zakresie dotyczącym organizowania prac społecznie użytecznych zespół kontrolny nie stwierdził uchybień. Ustalono, że do wykonywania prac społecznie użytecznych kierowane były osoby bez prawa do zasiłku korzystające z pomocy opieki społecznej na podstawie skierowania wydanego przez Starostę. Zakres prac wykonywanych na terenie gmin obejmował prace porządkowe i remontowe oraz porządkowanie terenów zielonych.

Uczestnicy zajęć otrzymywali świadczenie nie niższe niż 6 zł za każdą godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych z godnie z art. 73a ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia, a refundacja kwoty świadczeń ze środków Funduszu Pracy należnej gminie zgodnie z zawartym porozumieniem, następowała na pisemny wniosek gminy, adekwatnie do § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wykonywania prac społecznie użytecznych.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości

W zakresie realizacji **robót publicznych** ustalono następujące uchybienia:

1. Nieprzestrzeganie wymaganej obowiązującymi przepisami procedury przyznawania pomocy de minimis pracodawcy będącemu beneficjentem pomocy publicznej;
2. Wypłacanie pracodawcy zaliczek ze środków Funduszu Pracy na poczet wypłat wynagrodzeń oraz opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, pomimo braku wskazania tego faktu w umowie dot. zorganizowania robót publicznych;
3. Zobowiązanie wnioskodawców do dołączania do wniosku o zorganizowanie robót publicznych uwierzytelnionej kopii potwierdzającej statut prawny wnioskodawcy, kserokopię zaświadczenia o nadaniu numerów REGON i NIP ze wskazaniem, że wniosek będzie rozpatrzony wyłącznie z kompletem wymaganych załączników;
4. Nieprecyzyjne informowanie wnioskodawców o podjętej przez Dyrektora kontrolowanej jednostki decyzji dotyczącej rozpatrzenia złożonego wniosku o zorganizowanie robót publicznych. Przekazywane odpowiedzi nie zawierają

podstawowych informacji dotyczących kwoty i okresu przyznanej refundacji oraz liczby osób uprawnionych, które będą skierowane do wykonywania pracy w ramach robót publicznych;

5. Wskazanie w treści jednej umowy o zatrudnienie bezrobotnych w ramach robót publicznych dwóch różnych stanowisk pracy.

W zakresie realizacji **prac interwencyjnych** ustalono następujące uchybienia:

1. Zobowiązanie wnioskodawców do dołączania do wniosku o zorganizowanie prac interwencyjnych załączników niewymaganych obowiązującymi w tym zakresie przepisami ze wskazaniem, że wniosek będzie rozpatrzony wyłącznie z kompletem wymaganych załączników;
2. Nieprecyzyjne informowanie wnioskodawców o podjętej przez Dyrektora kontrolowanej jednostki decyzji dotyczącej rozpatrzenia złożonego wniosku o zorganizowanie prac interwencyjnych. Przekazywane odpowiedzi nie zawierają informacji dot. decyzji podjętej przez Dyrektora jednostki odnośnie kwoty i okresu przyznanej refundacji oraz liczby osób uprawnionych, które będą skierowane do wykonywania pracy w ramach prac interwencyjnych.

W zakresie realizacji **prac społecznie użytecznych** ustalono następujące uchybienia:

1. Nieprzestrzeżenie § 3 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych w zakresie akceptowania niekompletnie sporządzonych list osób uprawnionych przekazywanych przez ośrodki pomocy społecznej do PUP Międzyrzecz (brak wskazania numeru PESEL lub miejsca zamieszkania/pobytu);
2. Przekazywanie kierownikowi ośrodka pomocy społecznej wykazu osób uprawnionych, które zostały skierowane do prac społecznie użytecznych lub odmówiły przyjęcia propozycji ich wykonywania bez wskazania w tych wykazach takich danych jak: numer PESEL oraz miejsca zamieszkania lub pobytu, co stanowi odstępstwo od przepisów § 5 ust. 1 rozporządzenia MPiPS w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych;
3. Przekazywanie kierownikowi ośrodka pomocy społecznej wykazu osób o których mowa w § 5 ust. 1 w/w rozporządzenia podpisanego przez pracownika merytorycznego bez wskazania, czy pracownik ten działa z upoważnienia starosty.
4. Powoływanie w treści porozumień zawieranych z gminami o organizację prac społecznie użytecznych nieobowiązującego aktu prawnego tj. rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych.

Zalecenia, pouczenia, uwagi i wnioski

Pismem z dnia 2 kwietnia 2015 r. znak: CAZ-5021-10/BG/15 Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu poinformował, iż mając na względzie wskazane przez zespół kontrolny nieprawidłowości w zakresie organizowania robót publicznych, prac interwencyjnych oraz prac społecznie użytecznych podjęto następujące czynności mające na celu wyeliminowanie ustalonych uchybień:

1. w przedmiocie nieprzestrzeżenia obowiązującej w zakresie robót publicznych procedury przyznawania pomocy de minimis pracodawcy będącemu beneficjentem pomocy publicznej uzupełniono dokumentację o wymagane dokumenty, tj. informację

- o otrzymanej pomocy de minimis oraz zaświadczenie o udzielonej pomocy de minimis;
2. w przedmiocie niezgodnego z obowiązującymi przepisami wypłacania pracodawcy zaliczek ze środków Funduszu Pracy na poczet wypłat wynagrodzeń oraz opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, zobowiązano się do zawierania w umowach o zorganizowanie robót publicznych informacji dot. zaliczki zgodnie z § 5 ust. 4 rozporządzenia MPiPS w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłacania składek na ubezpieczenia społeczne;
 3. w przedmiocie zobowiązywania wnioskodawców ubiegających się o zorganizowanie robót publicznych lub prac interwencyjnych do dołączania do wniosków o zorganizowanie w/w form aktywizacji uwierzytelnionych kopii potwierdzających statut prawny wnioskodawcy, numerów REGON i NIP pod rygorem nierozpoznania wniosku, poinformowano, iż odstąpiono od powyższych wymogów, a z wzorów wniosków usunięto zapis obligujący do przedkładania w/w załączników;
 4. w zakresie nieprecyzyjnego informowania wnioskodawców o podjętej przez Dyrektora decyzji dotyczącej rozpatrzenia złożonego wniosku o zorganizowanie robót publicznych lub prac interwencyjnych, zobowiązano się do informowania wnioskodawców o sposobie rozpatrzenia wniosków ze wskazaniem szczegółów podjętej przez Dyrektora decyzji;
 5. w zakresie nieprawidłowości w dokumentacji związanej z organizowaniem prac społecznie użytecznych, zobowiązano się do przestrzegania § 3 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych w zakresie akceptowania prawidłowo sporządzanych i przekazywanych przez kierownika ośrodka pomocy społecznej list osób uprawnionych do wykonywania prac społecznie użytecznych, jak również przekazywania przez starostę kierownikowi ośrodka pomocy społecznej kompletnych wykazów osób uprawnionych, które zostały skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych lub odmówiły przyjęcia ich wykonywania.

Biorąc pod uwagę podjęte przez Dyrektora kontrolowanej jednostki czynności mające na celu wyeliminowanie ustalonych w trakcie czynności kontrolnych nieprawidłowości w w/w obszarach, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych w przedmiotowym zakresie.

W pozostałym zakresie dotyczącym stwierdzonych w trakcie czynności kontrolnych uchybień zaleca się:

1. Przekazywanie kierownikowi ośrodka pomocy społecznej wykazu osób uprawnionych, które zostały skierowane do prac społecznie użytecznych lub odmówiły przyjęcia propozycji ich wykonywania przez osobę działającą z upoważnienia starosty zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia MPiPS w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych.

2. Powoływanie w treści porozumień zawieranych z gminami o organizację prac społecznie użytecznych aktualnie obowiązującego rozporządzenia MPiPS z dnia 22 lipca 2011r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych.

Jednocześnie informuję, iż na podstawie art. 113 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jednostka kontrolowana może w terminie 14 dni od otrzymania zaleceń, uwag i wniosków, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Zgodnie z art. 113 ust. 4 ww. ustawy - w przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

Zgodnie z art. 113 ust. 5 ww. ustawy – w przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, z uwzględnieniem zmian wynikających z zastrzeżeń.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz przekazano Dyrektorowi Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu, drugi egzemplarz pozostaje w aktach Oddziału Rynku Pracy w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Grażyna Jelska

Zastępca Dyrektora

Wydziału Polityki Społecznej

(*) Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 782 ze zm.)